

Zinātnieku nakts 2021

Zinātnieku nakts pārsteidza ar izzinošām spēlēm, virtuāliem eksperimentiem un interesantām diskusijām.

Piektdien, 30. aprīlī, norisinājās Eiropas Zinātnieku nakts "Zinātnes sasniegumi nākotnei", kas virtuāli pulcēja vairāk nekā 4000 interesentu, piedāvājot tiešraidē vērot ap 200 dažādas 15 Latvijas augstskolu un zinātnisko institūtu sagatavotas aktivitātes.

Latvijā Eiropas Zinātnieku nakts pasākumi notiek jau 15. gadu. Šogad tas norisinājās attālināti – platformā www.zinatniekunakts2021.lv, kur visas aktivitātes pasākuma apmeklētāju ērtībai tika sadalītas trīs kategorijās – Mazie pētnieki, Izzinātāji un Lielā zinātne, lai ikviens, vadoties pēc vecuma un interesēm, varētu atlasīt sev atbilstošākās.

Programmā pasākuma dalībnieki apmeklētajiem piedāvāja gan tiešraides aktivitātes – lekcijas, diskusijas, viktorīnas, koncertus, ekskursijas, eksperimentu demonstrējumus, gan arī jau iepriekš sagatavotus digitālos materiālus – filmas, videoprezentācijas, videolekcijas, spēles u.c. Visu piedāvāto aktivitāšu ietvaros apmeklētājiem bija iespēja sazināties ar zinātniekiem, rakstiski uzdotot jautājumus. Ap 2000 platformā publicētie komentāri un "Patīk" atzīmes pie ierakstiem rada pārliecību, ka Zinātnieku nakts 2021 pasākums ir izdevies.

LVMI Silava pasākuma ietvaros piedāvāja šādas aktivitātes.

Mazajiem pētniekiem

- Pasakas par kokiem – 11 pasakas, kuras ierunājuši LVMI Silava zinātnieki.
- Online spēli "Augi mežā. Savieno!" – spēles laikā bija jāatpazīst un jāsavieno 10 dažādu augu fotogrāfijas un zīmējumi.
- Drukājamas darba lapas: krustvārdu mīkla, burtu mīkla, skaitīšanas mīkla, siluetu mīkla, kā arī krāsojamās darba lapas.

Izzinātājiem

- Cilvēks un mežs: cilvēka un meža mijiedarbība – bija iespēja pārliecināties, cik dažādi mēs esam un tāpēc dažādi uztveram to, kas mums ir visapkārt. Rakstot savas izjūtas un asociācijas, bija iespēja pārbaudīt, vai līdzīgi jūtas, domā vēl kāds cits.
- 8 soļi, lai līdzdarbotos zinātnē – izpētot visus 8 soļus, bija iespēja uzzināt, kā ikviens, neesot zinātnieks, var piedalīties zinātnes procesā, kā arī noskaidrot, kur meklējami lāču pēdu nospiedumi un kā pēc tiem var aprēķināt lāča vecumu un svaru.
- Meža produkti ne tikai siltumam, celtniecībai, mēbeļu un papīra ražošanai – bija iespēja uzzināt, kādus produktus ražo no koka, ko no koksnes iegūst dažādās pasaules malās, kā arī noskaidrot, kas ir Be-Rural un ko Salaspilī ražo no skujām.
- Zoom tikšanos ar pēcdoktorantūras pētniekiem, lai uzdotu sev interesējošus jautājumus par studijām, studiju procesu, pētniecisko darbu un zinātnieka profesiju.

Lielā zinātne

- Quiz puzzle "Ģenētika un pētījumi" – pareizi atbildot uz visiem spēles jautājumiem par ģenētiku un pētījumiem LVMI "Silava" Ģenētisko resursu centrā, bija iespēja salikt puzzle.
- Laboratoriju komplekss ar klimata regulēšanas iespējām – bija iespēja uzzināt, kas ir meža koku selekcija, kā laboratorijā notiek augu pavairošana in vitro un ex vitro, kā arī kāpēc un kā pētījumos tiek izmantotas LED gaismas.

- Kritiskā vēja ātruma un tā atkārtotā varbūtības rīks – iespēja uzzināt, kā klimata pārmaiņas ietekmē mežu, kas ir nozīmīgākais dabiskais traucējums Latvijas mežos, kā arī izmantot kritiskā vēja ātruma un tā atkārtotā varbūtības rīku.
- Virtuālo izstādi “Augi mežā” – virtuāli izstaigājot izstādes abas telpas, bija iespēja aplūkot, kādi augi sastopami mūsu mežos, kā arī salīdzināt, kā katra auga nianse tiek izceltas zīmējumā, gleznā un fotogrāfijā.

Pasākumu organizēja Daugavpils Universitāte, Elektronikas un datorzinātņu institūts, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmija, Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centrs, Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Latvijas Organiskas sintēzes institūts, Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija, Latvijas Universitāte, Latvijas Valsts koksnes ķīmijas institūts, Latvijas Valsts mežzinātnes institūts “Silava”, Liepājas Universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Rīgas Stradiņa Universitāte, Ventspils Augstskola un Vidzemes augstskola. Pirmo reizi pasākuma dalībnieku pulku papildināja arī Aldis Kalniņš un “Zili brīnumi”.

Latvijā Eiropas Zinātnieku nakti šogad organizē Latvijas Universitāte (LU) sadarbībā ar vadošajām Latvijas augstskolām un zinātniskajiem institūtiem. Eiropas Zinātnieku nakts pasākumu īstenošanu tiek finansēta ERAF 1.1.1.5. Atbalsts starptautiskās sadarbības projektiem pētniecībā un inovācijās projekta Nr. 1.1.1.5/20/A/002 ietvaros.